

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Kokemäen kansalaisopiston liittymistä Sataopistoon

1 Valtuustoaloite

Perussuomalaisten valtuustoryhmä on 11.12.2023 § 69 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään neuvotteluiden aloittamista Sataopistoon liittymisestä. Aloitteen tekijät edellyttävät, että päätöksenteon pohjaksi pitää laatia selvitys palveluiden ja kustannusten muutoksista mahdollisen liittymisen yhteydessä. He toteavat aloitteen tavoitteena olevan paremman palvelun saamisen entistä pienemmillä kustannuksilla. Kaupunginhallitus on 18.12.2023 § 296 lähettänyt asian sivistys- ja hyvinvointilautakunnan valmisteltavaksi.

Yhteistyössä Kokemäen ja Huittisten kaupunkien viranhaltijoiden kanssa on laadittu selvitys Kokemäen kansalaisopiston ja Huittisten kaupungin ylläpitämän Sataopiston nykytilanteesta sekä visioitu tulevaa, mikäli opistot yhdistyisivät. Selvityksen laatimisesta ovat vastanneet Kokemäen ja Huittisten kaupunkien sivistysjohtajat sekä sivistyspalveluiden ja keskushallintojen viranhaltijat.

2 Nykytilanteen selvittäminen

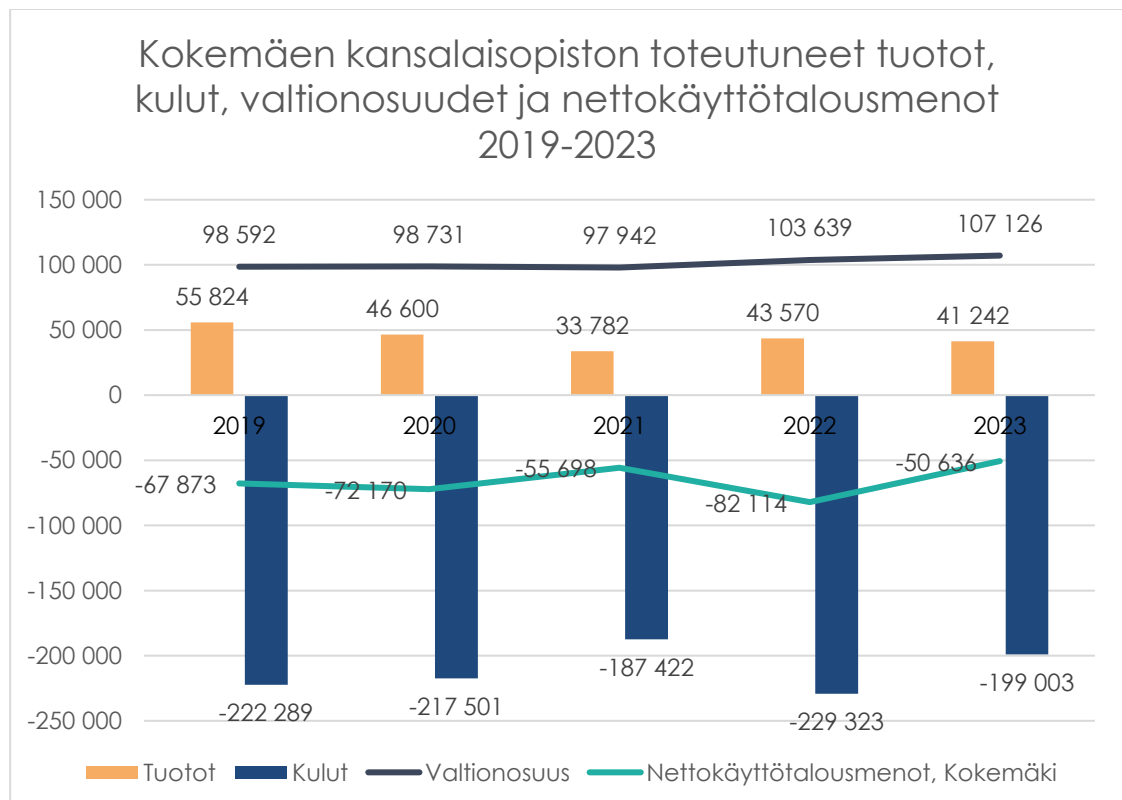
Kokemäen kansalaisopisto on Kokemäen kaupungin ylläpitämä, valtion tukema oppilaitos, joka tarjoaa monipuolista ja tavoitteellista koulutusta kaikenikäisille. Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille mahdollisuus itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen sekä tukea heidän psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointiaan. Koulutus on oppijakeskeistä ja yhteisöllistä. Kansalaisopiston painopistealueet ovat taito- ja taideaineet, musiikki ja liikunta.

Sataopisto on Huittisten kaupungin ylläpitämä, valtion tukema oppilaitos, joka toimii Eurassa, Harjavallassa, Huittisissa ja Punkalaitumella. Sataopistossa voi opiskella ja harrastaa mm. kieliä, taideaineita, käsitöitä, musiikkia, liikuntaa ja tietotekniikkaa. Tarjolla on vuosittain noin 700 kurssia ja luentoa eri aiheista. Opetus on tarkoitettu kaikille ja kaikenikäisille. Sataopisto tarjoaa lapsille taiteen perusopetusta kuvataiteessa valtakunnallisen ja kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan.

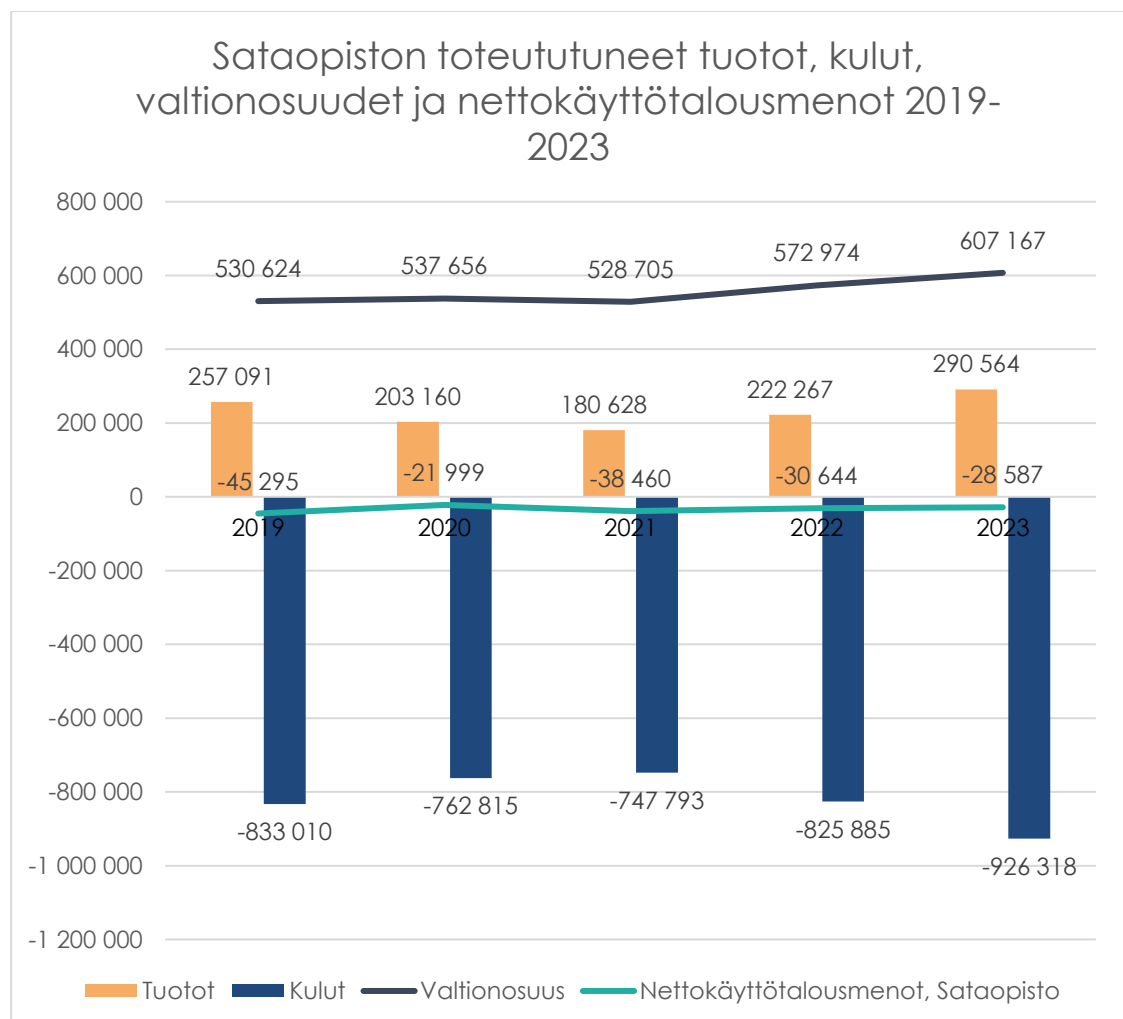
2.1 Kansalaisopistojen tunnuslukuja

Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston toiminnan tunnuslukuja selvitetessä on otettu huomioon toimintatuotot, toimintakulut sekä valtionosuudet. Laskelmissa huomioon on otettu vain ulkoiset tuotot ja kulut, jotta luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Sataopiston osakaskunnat vastaavat itsenäisesti alueensa kiinteistökuluista lukuun ottamatta Sataopiston hallintoon liittyviä vyörytysmenoeria (kiinteistökulut ja tietotekniikka), jotka sisällytetään kuntaosuuksiin.

Kokemäen kansalaisopiston vuosina 2019-2023 toteutuneet tilinpäätöksiin perustuvat toimintatuotot ovat olleet vuotuinen vaihtelu huomioiden keskimäärin noin 44 000 €, toimintakulut keskimäärin 210 000 € ja valtionosuudet noin 101 000 €. Nettokäyttötalousmenot ovat olleet keskimäärin 65 000 € vaihdellen välillä 50 000 € - 82 000 €. Luvuissa näkyvät koronan vaikutukset eikä niiltä kaikin osin ole vielä palauduttu.

Sataopiston vuosina 2019-2023 toteutuneet tilinpäätöksiin perustuvat toimintatuotot ovat olleet vuotuinen vaihtelu huomioiden keskimäärin noin 230 000 €, toimintakulut keskimäärin 820 000 € ja valtionosuudet noin 555 000 €. Nettokäyttötalousmenot ovat olleet keskimäärin 35 000 € vaihdellen välillä 22 000 € - 45 000 €. Luvuissa näkyvät koronan vaikutukset eikä niiltä kaikin osin ole vielä palaututtu.

Kokemäen kansalaisopiston nettokäyttökustannukset ja Sataopiston kuntaosuudet 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Kokemäki	67 900	72 200	55 700	82 100	50 600
Eura	20 700	9 900	10 400	15 800	31 600
Harjavalta	12 700	6 700	7 400	11 000	19 700
Huittinen	17 800	9 400	9 300	15 800	32 400
Punkalaidun	5 000	2 400	1 900	3 900	7 400
Sataopisto yht.	56 200	28 400	29 000	46 500	91 100

Kummankin opiston palveluksessa on vakinaista henkilöstöä varsin vähän ja he toimivat ensisijaisesti hallinnon tehtävissä. Kokemäen kansalaisopistolla on osa-aikainen rehtori ja osa-aikainen sihteeri sekä yhden opettajan opetusvelvollisuudesta osoitetaan pieni osuus kansalaisopistolle. Sataopiston palveluksessa on kokoaikainen rehtori, kaksi kokoaikaista sihteeriä, yksi suunnittelija sekä kolme opettajaa.

Kokemäen ja Sataopiston vakinainen henkilöstö 1.1.2025

	Rehtorit htv	Sihteeripalvelut htv	Opettajat htv	Suunnittelijat htv	Yhteensä htv
Kokemäki	0,2	0,5	0,22	0	1,02
Sataopisto	1	2	3	1	7

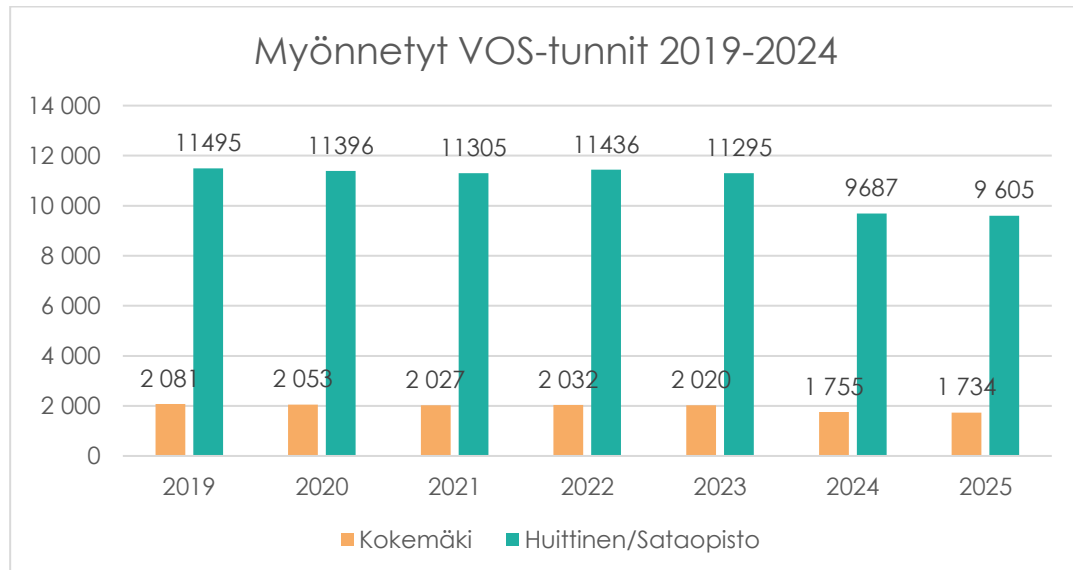
Laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998) säädetään vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannusten valtionosuuksista sekä valtionavustuksista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön maksama valtionosuus myönnetään ylläpitäjälle. Valtionosuus on kansalaisopistojen osalta 57 % laskennallisesta opetustuntihinnasta. Valtionosuuden määrään vaikuttaa myös vuosittain vahvistettava valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien lukumäärä, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa valtion talousarvion rajoissa. Toteutuneiden opetustuntien määrä on näin ollen myönnettyjä valtionosuustunteja hieman korkeampi. Valtionosuuden määräytymisen perusteita jatkossa on tällä hetkellä haastavaa arvioida.

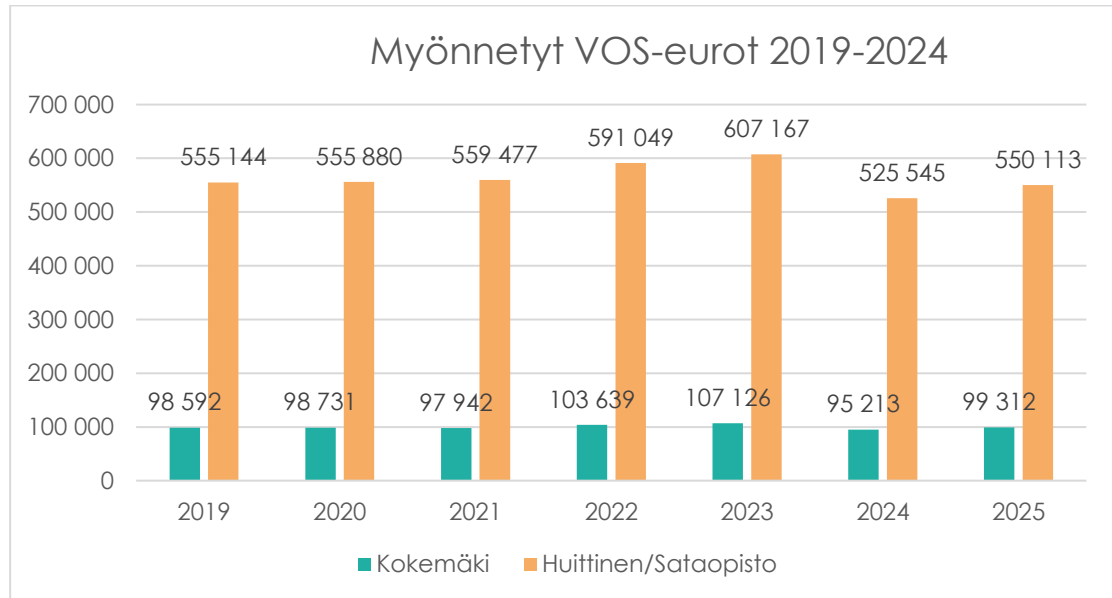
Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston opetustunnit 2019-2023 (toteuma) sekä 2024 (arvio)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kokemäki	3 367	2 620	2 297	2 864	2 581	2 500
Eura	5 157	4 170	3 866	4 161	4 498	4 400
Harjavalta	3 166	2 808	2 728	2 919	2 804	2 650
Huittinen	4 427	3 966	3 448	4 168	4 610	4 250
Punkalaidun	1 247	1 006	688	1 028	1 057	900
Sataopisto yht.	13 997	11 950	10 730	12 276	12 969	12 200

Kokemäen ja Sataopiston kansalaisopistotoimintaan myönnetyt valtionosuustunnit (VOS-tunnit) 2019-2025

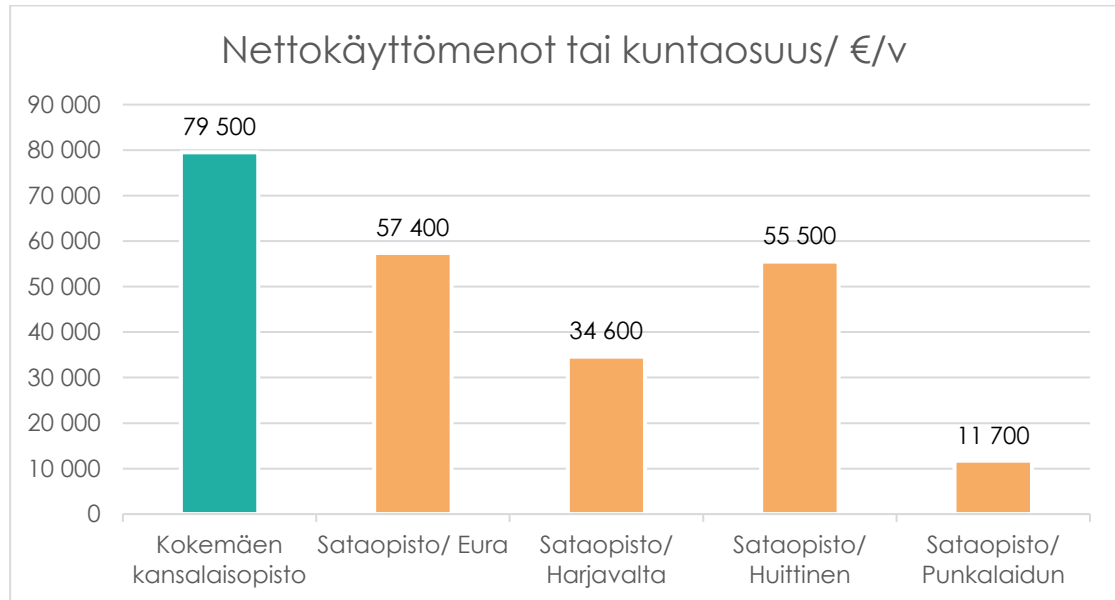
Kokemäen ja Sataopiston kansalaisopistotoimintaan myönnetyt valtionosuudet (VOS) 2019-2025 (netto)

3 Simulaatio kansalaisopistotoiminnan toteuttamistavoista 2026

Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston toimintaa vuonna 2026 simuloidaan siten, että opistojen tuntimääräksi on asetettu opistojen vuodelle 2025 arvioitu tuntimäärä. Henkilöstön palkkakulujen arvioidaan kasvavan simulaatiomalleissa 2 %. Toimintatuottojen ja muiden toimintakulujen arvioidaan säilyvän suurin piirtein ennallaan. Laskelmissa huomioon on otettu vain ulkoiset tuotot ja kulut, jotta luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Sataopiston osakaskunnat vastaavat itsenäisesti alueensa kiinteistökuiluista lukuun ottamatta Sataopiston hallintoon liittyviä vyörytysmenoeria (kiinteistökulut ja tietotekniikka), jotka sisällytetään kuntaosuuksiin.

Arvioidut Kokemäen kansalaisopiston nettokäyttömenot ja Sataopiston kuntaosuudet vuonna 2026, mikäli kummankin kansalaisopiston toiminta jatkuu nykyisellään.

3.1 Kokemäen kansalaisopisto vuonna 2026

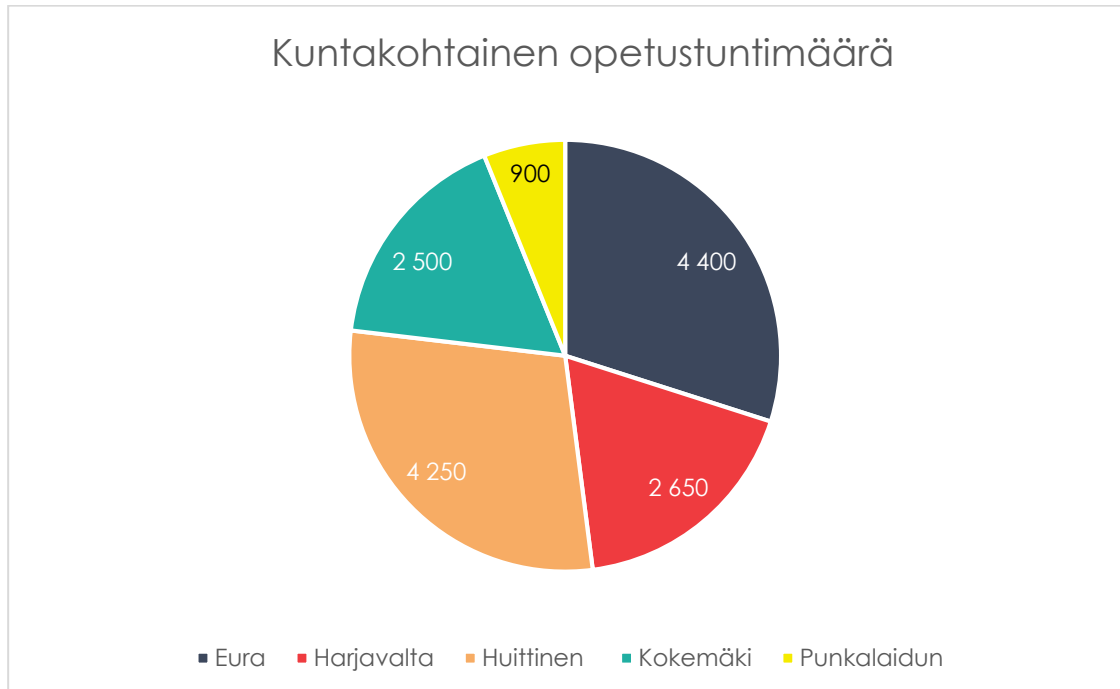
Vuonna 2026 Kokemäen kansalaisopiston oletetaan toimivan nykyisellä hallintomallilla, jossa toimintaa johtaa Kokemäen lukion ja kansalaisopiston rehtori ja hänen apunaan toimii lukion ja kansalaisopiston toimistosihteeri. Rehtorin palkkakuluista 20 % ja toimistosihteerin kuluista 50 % tiliöidään kansalaisopiston kuluiksi. Kansalaisopiston toiminnan suunnittelusta rehtori ja sihteeri vastaavat yhteistyössä. Kansalaisopiston opetustuntien oletetaan säilyvän ennallaan eli 2 500 opetustunnissa.

Toimintatuottoja oletetaan saatavan 35 000 € ja toimintakuluja olevan 213 000 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 178 000 €. Opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 71,30 €/opetustunti. Valtionosuutta arvioidaan saatavan 97 000 €. Nettokäyttömeneiksi valtionosuus huomioiden arvioidaan jäävän 81 000 €. Kun valtionosuus otetaan huomioon, opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 32,50 €/opetustunti.

3.2 Uusi Sataopisto vuonna 2026

Kansalaisopiston opetustuntien oletetaan muodostuvan nykyisen Sataopiston ja Kokemäen kansalaisopiston vuodelle 2025 arvioiduista opetustuntimääristä. Opetustuntien yhteenlaskettu määrä on 14 700.

Kuntaosuudet määräytyvät suhteessa Euran, Harjavallan, Huittisten, Kokemäen ja Punkalaitumen opetustuntimääriin.

3.2.1 Uusi Sataopisto nykyiset hallinnon resurssit yhdistäen vuonna 2026

Tässä vaihtoehdossa opistojen toiminta on yhdistetty sellaisenaan. Simulaatioon on huomioitu Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston yhteenlaskettu tuntimäärä, tuotot ja kulut. Myös opistojen henkilöstöresurssi on yhdistetty ja se säilyy nykyisellä tasolla.

Toimintatuottoja oletetaan saatavan 282 000 € ja toimintakuluja olevan 1 170 000 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 888 000 €. Opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 60,00 €/opetustunti. Valtionosuutta arvioidaan saatavan 640 000 €. Nettokäyttömeneiksi valtionosuus huomioiden arvioidaan jäävän 248 000 €. Kun valtionosuus otetaan huomioon, opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 16,90 €/opetustunti.

Tämän mallin mukaisessa toteutuksessa nykyisten osakaskuntien kuntaosuudet korottuvat n. 29 %. Kokemäen kuntaosuudeksi muodostuisi n. 42 000 €.

Arvio uuden Sataopiston kuntaosuuksista 2026 nykyisillä hallinnon resursseilla

Osakaskunta	Kuntakohtainen opetustuntimäärä	Opetustuntien kuntakohtainen osuus/ %	Kuntaosuus/ €
Eura	4 400	29,9 %	74 201
Harjavalta	2 650	18,0 %	44 689
Huittinen	4 250	28,9 %	71 672
Kokemäki	2 500	17,0 %	42 160
Punkalaidun	900	6,1 %	15 178
Yhteensä	14 700	100,0 %	247 900

3.2.2 Uusi Sataopisto nykyiset kuntaosuudet säilyttäen vuonna 2026

Nykyiset osakaskunnat Eura, Harjavalta, Huittinen ja Punkalaidun edellyttävät, että Kokemäen liittyminen Sataopistoon ei kasvata heidän kuntaosuuksiaan. Toimintoja on hallinnon osalta sopeutettava n. 63 000 €, jotta tavoitteeseen päästään. Vuonna 2026 Sataopiston oletetaan toimivan nykyisellä hallintomallilla, jossa toimintaa johtaa Sataopiston rehtori ja hänen apunaan toimii suunnittelija sekä kaksi toimistosihteerä.

Toimintatuottoja oletetaan saatavan 282 000 € ja toimintakuluja olevan 1 105 000 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 823 000 €. Opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 56,00 €/opetustunti. Valtion osuutta arvioidaan saatavan 640 000 €. Nettokäyttömeneiksi valtionosuus huomioiden arvioidaan jäävän 183 000 €. Kun valtionosuus otetaan huomioon, opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 12,40 €/opetustunti.

Tämän mallin toteutuminen käytännössä tarkoittaa sitä, että Kokemäen lukion ja kansalaisopiston rehtorin ja toimistosihteerin palkkakulut jäävät kokonaisuudessaan Kokemäen kaupungin vastattaviksi.

Kokemäen kuntaosuudeksi muodostuisi n. 31 000 €.

Arvio uuden Sataopiston kuntaosuuksista 2026 nykyisten kuntaosuuksien taso säilyttäen

Osakaskunta	Kuntakohtainen opetustuntimäärä	Opetustuntien kuntakohtainen osuus/ %	Kuntaosuus/ €
Eura	4 400	29,9 %	54 716
Harjavalta	2 650	18,0 %	32 954
Huittinen	4 250	28,9 %	52 850
Kokemäki	2 500	17,0 %	31 088
Punkalaidun	900	6,1 %	11 192
Yhteensä	14 700	100,0 %	182 800

3.3 Kansalaisopistojen toiminnan visiointia

3.3.1 Visiointia Kokemäen kansalaisopistosta 2026, mikäli toiminta säilyy Kokemäen kaupungin toteuttamana

3.3.1.1 Oma kunta ja sen asukkaat keskiössä: Kokemäen kokoinen ja näköinen palvelu

- Kokemäen kansalaisopiston toimintaa ohjaa Kokemäen kaupunkistrategia, jonka mukaan kansalaisopiston ohjelman laatimisen tavoitteena on kuntalaisen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia tukevaa toimintaa. Kokemäen asukkaiden tarpeisiin ja toiveisiin vastaaminen sekä tasavertainen palvelu ovat keskiössä.
- Kansalaisopistolla on merkittävä rooli ennaltaehkäisevässä hyvinvointityössä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä ehkäisevänä toimijana sekä mm. ikäihmisten toimintakykyyn vaikuttavien kurssien järjestäjänä ja sosiaalisen kanssakäymisen mahdollistajana mielekkään harrastuksen parissa. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta ennaltaehkäisevällä hyvinvointityöllä katsotaan saavutettavan kustannussäästöjä.
- Strategiansa mukaisesti Kokemäki haluaa profiloitua koulutuskaupunkina, jonka koulutustarjontaa kansalaisopisto täydentää kuntalaisten hyvinvointia lisäävänä ja harrastustoimintaa toteuttavana oppilaitoksena. Kokemäen kansalaisopisto on osa kaupunkistrategian mukaista laadukasta kasvun- ja opinpolkua.
- Kansalaisopiston, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen mahdollisuus toisiaan täydentävään toimintaan on merkittävää. Tämä vahvistaa rekrytointimahdollisuuksia, kun on mahdollisuus tarjota monipuolisia työtehtäviä.
- Sivistysosaston organisaatiomuutoksen vuonna 2023 myötä lukiolla ja kansalaisopistolla toimii yhteinen rehtori ja toimistos sihteeri.

- Sivistysosaston organisaatiomuutoksen myötä kansalaisopiston toiminta on uudistumassa. Henkilökunta on ajan hermolla ja reagoi nopeasti uusiin ilmiöihin sekä ajankohtaisiin asioihin.
- Vuoden 2025 alussa toimintansa aloittanut kokemäkeläinen Virtaamo – toimintamalli tukeutunee osaltaan Kokemäen kansalaisopiston toimintaan.
- Kansalaisopiston toiminnan tavoitteista ja päätöksistä vastaavat Kokemäen viranhaltijat ja päätöksentekijät mm. kurssitarjonnan ja kurssimaksujen osalta.
- Asiakas- ja kuntalaispalautteet, kehitysideat ja opettajien huomiot kohdentuvat pienessä organisaatiossa välittömästi ja niihin pystytään reagoimaan nopealla aikataululla.
- Kokemäen kansalaisopiston opiskelijoiden viimeisin asiakastytyväisyyskysely toteutettiin keväällä 2024. Sen tuloksia voi tarkastella Kokemäen kaupungin nettisivuilla: https://kokemaki.fi/wp-content/uploads/2024/06/Kansalaisopisto-Asiakastytyvaisyyyskysely-2024_Perusraportti.pdf

3.3.1.2 Saavutettavuus, Kokemäen identiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

- Kansalaisopiston toimisto sijaitsee koulukeskuksessa lukiokoulutuksen yhteydessä.
- Toimistolta saa henkilökohtaisen palvelun arkipäivisin toimistoaikaan. Henkilökohtaiselle palvelulle on toistaiseksi ollut kysyntää, vaikka toimintaympäristö sähköistyykin edelleen.
- Kansalaisopistolla tietojärjestelminä käytössä ovat kansalaisopiston kurssien hallinnointijärjestelmä HelleWi ja sähköinen henkilöstön asiointijärjestelmä Populus.
- Oma kansalaisopisto rakentaa aktiivisesti Kokemäen kaupunkibrändiä
- Kansalaisopisto näkyy arjessamme: Kevätnäyttely, yhteistyö, koulujen loma-ajan ohjelma, osallistuminen paikkakunnan messuille ja tapahtumiin - lähellä kuntalaista
- Hienoa ja arvostettua yhteisöllisyyttä tuottaa Kokemäen kansalaisopiston opistolaisyhdistys ry.

3.3.1.3 Markkinointi ja näkyvyys

- Kansalaisopisto toimii osana Kokemäen kaupungin tarjoamia palveluita ja markkinoinnissa helppo hyödyntää kaupungin omia kanavia.
- Syksyisin kotitalouksiin jaetaan asukkaat laajasti tavoitettava koko toimintakauden kattava harrastekalenteri. Kurssitarjonta julkaistaan lisäksi opiston nettisivuilla ja HelleWi-verkkokaupassa. Harrastekalenteri on lisäksi noudettavissa kaupungin toimipisteistä. Kansalaisopiston kursseja markkinoidaan myös toimintakauden aikana mahdollisimman laajan tavoitettavuuden saavuttamiseksi.
- Harrastekalenterissa on kootusti tietoa kansalaisopiston kurssitoiminnan lisäksi kaupungin sekä seurojen ja yhdistysten tuottamista palveluista ja harrastusmahdollisuuksista.

- Kokemäen kansalaisopistolla on omat Facebook -sivut, joilta löytyy paikallinen ja ajankohtainen tieto.

3.3.1.4 Oma kansalaisopisto, mutta yhteistyö muiden kansalaisopistojen kanssa

- Yhteistyö muiden lähialueen kansalaisopistojen kanssa mm. retkien, koulutusten, hankkeiden, rehtoritapaamisten muodossa täydentää ja vahvistaa kansalaisopiston toimintaa ja osaamista.
- Oman kansalaisopiston tarjoamien kurssien lisäksi kuntalaiset voivat hakeutua myös lähialueen kansalaisopistojen kursseille.
- Lähialueella toimivia kansalaisopistoja ovat mm. Otsolan kansalaisopisto, Porin seudun kansalaisopisto, Rauman kansalaisopisto, Sastamalan opisto, Sataopisto ja Säskylän kansalaisopisto.

3.3.2 Visiointia Uudesta Sataopistosta 2026, mikäli Kokemäen kansalaisopisto liittyy Sataopistoon

3.3.2.1 Uusi Sataopisto asiakkaan näkökulmasta

- Asiakaspalvelun laajuus ja taso jatkuvat hyvänä jokaisessa jäsenkunnassa.
- Palvelemme kaikkien jäsenkuntien asukkaita tasavertaisesti ja otamme huomioon yksilölliset tarpeet ja toiveet.
- Opiston toiminta tukee ja lisää kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia, ehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, pitää yllä ikääntyneiden toimintakykyä ja lisää sosiaalista kanssakäymistä.
- Kurssitarjonta laajenee ja monipuolistuu. Tutut kurssit ja opettajat jatkavat, lisäksi tarjotaan uusia ideoita ja opettajia.
- Jokaisen paikkakunnan erityispiirteet ja mahdolliset yhteistyökumppanit huomioidaan opiston toiminnassa ja kurssisuunnittelussa.
- Opistolaisyhdistyksen aktiivista ja monipuolista toimintaa halutaan tukea ja käyttää mallina myös muiden jäsenkuntien vastaavaan toimintaan.
- Tiedonsaanti opiston eri paikkakunnilla järjestettävästä toiminnasta helpottuu. Tämä lisää opiskelijoiden mahdollisuuksia löytää kiinnostavia kursseja.
- Sataopistolla on lupa taiteen perusopetuksen järjestämiseen kuvataiteessa ja käsityössä kaikilla paikkakunnilla.
- Vuosittain on tarjolla n. 700 lähiopetuksena järjestettävää kurssia/luentoa ja n. 30 etäkurssia.

3.3.2.2 Vahvemmat hartiat suunnitella ja toteuttaa toimintaa

- Jäsenkuntia ovat Huittinen, Eura, Harjavalta, Punkalaidun ja Kokemäki.
- Opiston tarjonta kasvaa ja monipuolistuu, kun toiminta-alue laajenee.
- Kurssien ja muun toiminnan suunnitteluun tulee enemmän resursseja.

- Sataopisto on ketterä ja joustava organisaatio, joka pystyy mukautumaan nopeasti henkilöstön, opiskelijoiden, asukkaiden tai kuntien tarpeisiin ja toiveisiin.
- Sataopistolla on oma ohjausryhmä, jossa on edustajat jokaisesta jäsenkunnasta. Kukin kunta valitsee itse edustajansa ohjausryhmään.
- Opistolla on päätoiminen henkilökunta, joka pystyy keskittymään pelkästään opiston toimintaan.
- Suunnittelua tekevät koko opiston alueella kolme päätoimista opettajaa (kaksi taide- ja taitoaineissa ja yksi kielissä), koulutussuunnittelija ja rehtori. Lisäksi Sataopistossa toimii kaksi palvelusihteeriä. Henkilöstöresurssien kohdentamista ja vahvistamista mietitään tarpeiden mukaan.
- Kustannussäästöjä syntyy hallinnon kuluissa.
- Opettajien ja muun henkilöstön kouluttaminen on kustannustehokkaampaa, kun osallistujamäärä on suurempi.
- Kansalaisopiston toiminta itsessään tuottaa tutkitusti säästöä yhteiskunnalle. Opistoon sijoitetun euron arvioidaan tutkimusten mukaan tuottavan n. 3,4–5,6 euron hyödyn: yhteiskunnan sosiaali- ja terveystalouden vähenevät samalla kun opiskelijan työelämätaidot ja motivaatio itsensä kehittämiseen lisääntyvät.

3.3.2.3 Kurssitarjonnan suunnittelussa kuullaan kuntalaisia

- Sataopiston henkilöstö seuraa aktiivisesti niin paikallisia kuin laajempia aiheita ja ilmiöitä sekä valtakunnallisen opistokentän ajankohtaisia asioita.
- Kurssitoiveita kysytään paikallisilta asukkailta eri tavoin, kuten some-kanavilla ja opettajien ja opiskelijoiden palautekyselyillä.
- Tuntiopettajat, opiskelijat ja kuntalaiset ehdottavat myös oma-aloitteisesti itse kursseja.
- Opettajille lähetettävä palautekysely toimii apuna kurssien suunnittelussa.
- Jos jokin uusi kurssi osoittautuu jollakin paikkakunnalla supersuosituksi, sitä tarjotaan luonnollisesti myös muille paikkakunnille.

3.3.2.4 Tuntiopettajat – opiston arvokas resurssi

- Laaja tuntiopettajaverkosto mahdollistaa uusia avauksia koko opiston toiminta-alueella. Sataopistolla on vuosittain n. 170-200 tuntiopettajaa/luennoitsijaa.
- Sataopistolla ja Kokemäen nykyisellä kansalaisopistolla on jo tälläkin hetkellä yhteisiä tuntiopettajia. Jatkossa yhteiset tuntiopettajat ovat työsuhteessa vain yhteen opistoon, mikä helpottaa heidän työhönsä liittyvää byrokratiaa ja antaa mahdollisuuksia työllistyä halutessaan usealle toimintapaikkakunnalle.
- Työsuhde-etuina tuntiopettajille tarjotaan mm. maksuttomia kursseja tai alennettuja kurssimaksuja oman opiston kursseille.

- Tuntiopettajat voivat osallistua maksutta paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutus- ja verkostoitumistapahtumiin (järj. esim. Osaava Satakunta, Aluehallintovirastot ja Kansalaisopistojen Liitto).
- Tuntiopettajat tutustuvat toisiinsa monin tavoin, verkostoituvat keskenään ja saavat tarvittaessa toisiltaan tukea.

3.3.2.5 Paikallistuntemus, kuntakohtaiset vahvuudet ja verkostoyhteistyö

- Henkilöstöllä on vahva paikallistuntemus kaikista jäsenkunnista, myös Kokemäestä.
- Paikallisia ideoita ja kurssitoiveita kuunnellaan aktiivisesti opiston toimintaa suunniteltaessa. Paikalliset vahvuudet ja erikoisuudet näkyvät kurssitarjonnassa.
- Sataopisto tekee yhteistyötä eri paikkakunnilla mm. kirjastojen, koulujen, lukioiden, museoiden ja kuntien muiden palvelualueiden kanssa sekä lisäksi seurakuntien, yhdistysten, järjestöjen, muiden oppilaitosten sekä Satakunnan hyvinvointialueen kanssa.
- Yhteistyö on laajaa myös naapuriopistojen kesken (mm. henkilöstötapaamiset, hankkeet, matkat, koulutukset, kurssien yhteinen markkinointi).
- Yhteistyö ja verkostoituminen vahvistavat osaamista, kehittymistä, kehittämistä ja paneutumista ajankohtaisiin asioihin ja ilmiöihin.

3.3.2.6 Hankkeet lisäävät ja monipuolistavat opiston aktiivista kehittämistä

- Hankeosaaminen vahvistuu ja mahdollisuus uusien hankkeiden toteuttamiseen lisääntyy.
- Hankerahoitus lisää opiston resursseja, laajentaa toimintamahdollisuuksia ja lisää näkyvyyttä.
- Opetushallituksen rahoittamat koulutus-, laatu- ja kehittämishankkeet ja muut vastaavat hankkeet tuottavat lisäarvoa paitsi opistolle myös suoraan kuntalaisille, esim. digitaito-opetus.
- Kansainväliset hankkeet (esim. Erasmus+) mahdollistavat opiston henkilöstön, myös tuntiopettajien, sekä opiskelijoiden liikkuvuusmatkat ulkomaille 100 %:n EU-rahoituksella. Hankematkat lisäävät tutkitusti osallistujien innovatiivisuutta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tuottavat uusia ideoita ja yhteistyökumppanuuksia. Erasmus+-hankkeiden tavoitteina on, että niiden tuloksista hyötyvät aina opiston opiskelijat.

3.3.2.7 Yhtenäiset toimintatavat takaavat sujuvan palvelun

- Opiston toiminta on kaikille yhdenvertaista. Käytännön toimintatavat kuten esim. kurssimaksut, tuntiopettajien palkat, ohjeet ja säännöt ovat yhtenäisiä jokaisella toimintapaikkakunnalla.
- Tietojärjestelmien yhtenäistäminen on sujuvaa, koska molemmilla opistoilla on käytössä samoja tietojärjestelmiä jo entuudestaan (HelleWi ja Populus).

- Kurssi-ilmoittautumiset ja kurssien hallinnointi HelleWin kautta on vaivatonta niin opiskelijoille, opettajille kuin muulle henkilöstöllekin.

3.3.2.8 Markkinointi, tiedotus ja viestintä – yhteinen opisto näkyy ja tunnetaan

Sisäinen viestintä:

- Säännöllinen tiedottaminen pitää opettajat ajan tasalla ja he tuntevat olevansa työyhteisön tärkeitä jäseniä.
- Opettajille lähetetään noin kerran kuukaudessa sähköpostilla tiedote ajankohtaisista asioista, koulutuksista ym.
- Opettajakokouksia järjestetään kahdesti vuodessa; elokuussa lähitapahtumana ja tammikuussa etäkokouksena. Lisäksi tarpeen mukaan järjestetään muita kokoontumisia.
- Opettajien ja opiskelijoiden kanssa ollaan myös aktiivisesti yhteydessä sekä puhelimitse että paikan päällä toimistossa.

Ulkoisen viestintä:

- Koko lukuvuoden opinto-ohjelma julkaistaan kesällä ennen lukuvuoden alkua. Lisäksi vuodenvaihteessa painetaan kevään lyhytkurssit sisältävä opinto-ohjelma.
- Ohjelmat julkaistaan myös opiston nettisivuilla pdf-muodossa ja HelleWi-kurssikaupassa.
- Painetut ohjelmat voi noutaa mm. jäsenkuntien kirjastoista, kunnan- ja kaupungintaloilta, opiston toimistoista ja uimahalleista. Ohjelmaa jaetaan myös muiden opiston ulkopuolisten lähikuntien kirjastoihin.
- Siirtyminen noutojakeluun on toiminut sujuvasti, eikä negatiivista palautetta ole juuri tullut. Enenevä osa opiskelijoistamme etsii tiedot verkosta, jossa on aina ajantasainen tieto kursseista.
- Siirtymävaiheessa on mahdollista jatkaa painetun ohjelman jakamista Kokemäellä, mikäli saadaan OKM:n avustus kansalaisopiston rakenteelliseen kehittämiseen.
- Ulkoista viestintää tehdään myös aktiivisesti mm. paikallismedioissa, opiston nettisivuilla, ja some-kanavissa.
- Syys- ja kevätlukukausien alussa tiedotetaan kaikissa paikallislehdissä kauden alkamisesta ja opinto-ohjelman noutopaikoista sekä mediatiedotteina että maksullisina ilmoituksina.
- Kaikille edellisen lukuvuoden opiskelijoille lähetetään kahdesti vuodessa sähköpostitiedote lukukauden alkamisesta ja ohjelmien noutopaikoista.
- Joka vuosi järjestetään opiston omat kevätnäyttelyt ja muita maksuttomia tapahtumia.

- Markkinoinnissa hyödynnetään kaikkien jäsenkuntien tarjoamia palveluita. Olemme mukana esim. kuntien ja kaupunkien yhteisoppaissa, esitteissä, tiedotuslehdissä sekä kuntien organisoimissa tapahtumissa.
- Opiston henkilökunta käy messuilla ja eri tilaisuuksissa markkinoimassa opiston toimintaa.
- Opiston maksuttomia luentoja ja tapahtumia mainostetaan Satakunta Eventsin - tapahtumakalenterissa, josta ne ohjautuvat myös kuntien omiin tapahtumakalentereihin ja alueellisiin ja paikallisiin lehtiin.
- Opistolla on aktiivisesti päivitettävät nettisivut (www.sataopisto.fi), Facebook- ja Instagram -tilit sekä Taiteen perusopetuksen instagram-tili, joissa mm. kerrotaan toiminnasta ja mainostetaan tulevia kursseja.
- Sataopiston Facebook-sivuilla on tällä hetkellä (02/2025) lähes 1000 seuraajaa, Instagram-sivuilla n. 700 seuraajaa ja taiteen perusopetuksen Instagram-sivuilla n. 600 seuraajaa.
- Some-kanavissa markkinoidaan opiston toimintaa aktiivisesti läpi vuoden.
- Kaikkia opettajia kannustetaan ja koulutetaan markkinoimaan itse omia kurssejaan.
- HelleWi-järjestelmää käytetään myös viestintään opiskelijoille ja opettajille.
- Monipuolisella ja kattavalla markkinoinnilla pyritään tavoittamaan osallistujia maantieteellisesti laajemmalta alueelta, jolloin kurssien toteutuminen on varmempaa.
- Sataopisto näkyy vahvasti kaikilla toimintapaikkakunnilla ja on lähellä kaikkia kuntalaisia.

4 Yhteenveto

Valtuustoaloitteen pohjalta on laadittu yhteistyössä Kokemäen ja Huittisten kaupunkien viranhaltijoiden kanssa selvitys Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston tuottamien palveluiden nykytilanteesta sekä palveluiden ja kustannusten muutoksista mahdollisen liittymisen yhteydessä.

Kokemäen kansalaisopisto on Kokemäen kaupungin ylläpitämä, valtion tukema oppilaitos, joka tarjoaa monipuolista ja tavoitteellista koulutusta kaikenikäisille. Kansalaisopiston painopistealueet ovat taito- ja taideaineet, musiikki ja liikunta.

Sataopisto on Huittisten kaupungin ylläpitämä, valtion tukema oppilaitos, joka toimii Huittisissa, Eurassa, Harjavallassa ja Punkalaitumella. Sataopistossa voi opiskella ja harrastaa mm. kieliä, taideaineita, käsitöitä, musiikkia, liikuntaa ja tietotekniikkaa. Sataopisto tarjoaa lapsille taiteen perusopetusta kuvataiteessa valtakunnallisen ja kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan.

Kokemäen kansalaisopiston vuosina 2019-2023 toteutuneet tilinpäätöksiin perustuvat toimintatuotot ovat olleet vuotuinen vaihtelu huomioiden keskimäärin noin 44 000 €, toimintakulut keskimäärin 210 000 € ja valtionosuudet noin 101 000 €. Nettokäyttötalousmenot ovat olleet keskimäärin 65 000 € vaihdellen välillä 50 000 € - 82 000 €.

Sataopiston vuosina 2019-2023 toteutuneet tilinpäätöksiin perustuvat toimintatuotot ovat olleet vuotuinen vaihtelu huomioiden keskimäärin noin 230 000 €, toimintakulut keskimäärin 820 000 € ja valtionosuudet noin 555 000 €. Nettokäyttötalousmenot ovat olleet keskimäärin 35 000 € vaihdellen välillä 22 000 € - 45 000 €.

Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston toimintaa vuonna 2026 on simuloitu olettaen toimintaympäristön säilyvän ennallaan sekä tuotoista ja kuluista huomioitavan vertailukelpoiset luvut.

Kokemäen kansalaisopiston toimintatuottaja oletetaan saatavan 35 000 € ja toimintakuluja muodostuvan 213 000 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 178 000 €. Opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 71,30 €/opetustunti. Valtionosuutta arvioidaan saatavan 97 000 €. Nettokäyttömeneiksi valtionosuus huomioiden arvioidaan jäävän 81 000 €. Kun valtionosuus otetaan huomioon, opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 32,50 €/opetustunti.

Nykyiset osakaskunnat Eura, Harjavalta, Huittinen ja Punkalaidun edellyttävät, että Kokemäen liittyminen Sataopistoon ei kasvata heidän kuntaosuuksiaan. Toimintoja on hallinnon osalta sopeutettava n. 63 000 €, jotta tavoitteeseen päästään.

Uudessa Sataopistossa toimintatuottoja oletetaan saatavan 282 000 € ja toimintakuluja muodostuvan 1 105 000 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 823 000 €. Opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu näin ollen 56,00 €/opetustunti. Valtion osuutta arvioidaan saatavan 640 000 €. Nettokäyttömeneiksi valtionosuus huomioiden arvioidaan jäävän 183 000 €. Kun valtionosuus otetaan huomioon, opetustunnin nettokustannukseksi muodostuu 12,40 €/opetustunti.

Mallin toteutuminen käytännössä tarkoittaa sitä, että Kokemäen lukion ja kansalaisopiston rehtorin ja toimistosihteerin palkkakulut jäävät kokonaisuudessaan Kokemäen kaupungin vastattaviksi.

Kokemäen kansalaisopiston vahvuuksiksi koetaan toiminta omassa kunnassa sen asukkaiden ollessa keskiössä: Kokemäen kokoinen ja näköinen palvelu. Saavutettavuus, Kokemäen identiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen tukeutuvat kaupungin strategiaan. Markkinoinnissa ja näkyvyydessä hyödynnetään myös kaupungin omia

kanavia. Kokemäen kansalaisopistolla on mahdollisuus toimia yhteistyössä muiden kansalaisopistojen kanssa.

Kokemäen kansalaisopiston mahdollisesti liittyessä Sataopistoon tavoitteena on kurssitarjonnan säilymisen vähintään nykyisellä tasollaan. Yhdistyminen antaa vahvemmat hartiat suunnitella ja toteuttaa toimintaa. Opistojen yhdistymisellä on mahdollisuus tavoitella kustannussäästöjä hallinnon kuluissa. Sataopistolla on lupa taiteen perusopetuksen järjestämiseen kuvataiteessa ja käsityössä. Isompi opisto mahdollistaa paremmin osallistumisen erilaisiin hankkeisiin. Opiston kurseja markkinoidaan monipuolisesti. Isompi opisto antaa laajemmat mahdollisuudet opettajien kollegiaaliselle tuelle.

Valtionosuuden kehityksestä jatkossa ei ole täysin selkeää kuvaa. Valtiovallan tavoitteena on kuitenkin ollut vahvempien koulutuksenjärjestäjien muodostuminen.

Kokemäen kansalaisopiston ja Sataopiston yhdistymistä valmistelleet viranhaltijat katsovat selvitystyönsä tässä vaiheessa tulleen tehdyksi.